

Polski Ośrodek Katolicki OO. Franciszkanów w Martin Coronado

W Martin Coronado, na terenie Wielkiego Buenos Aires znajduje się Polski Ośrodek katolicki OO. Franciszkanów(Bernardynów). Jak doszło do powstania tego ośrodka?

Po drugiej wojnie światowej przyjechało do Argentyny ponad 16 tysięcy ex kombatantów i ich rodzin. Powstała potrzeba organizowania wielu ośrodków duszpasterskich w stolicy i na terenie Wielkiego Buenos Aires. Istniejące ośrodki duszpasterskie w Buenos Aires i w Llavallol okazały się nie wystarczające.

W 1949 r. przyjechał do Argentyny o. Justynian Maciaszek, franciszkanin(bernardyn), więzień Kołomy. W Argentynie zorientował się w potrzebach duszpasterskich i zaczął organizować polski ośrodek duszpasterski w Martin Coronado. W tym czasie przebywało 14 polskich franciszkanów (bernardynów) z tej samej prowincji co o. Justynian, Matki Boskiej Niepokalanego Poczęcia. Wszyscy utrzymywali kontakty między sobą w sprawie założenia klasztoru i kaplicy dla Polaków w Argentynie. Przedstawiono projekt o. Generałowi Zakonu Augustynowi Sepińskiemu i proszono o nominację na przyszłego przełożonego, mającego powstać klasztoru, w celu rozpoczęcia starań u władz kościelnych i zakonnych w Buenos Aires. Przełożonym został mianowany o. Andrzej Smoleń w 1953 r. mieszkający w USA, który przyjechał do Argentyny.

W Argentynie o. A. Smoleń razem z Delegatem Generalnym Zakonu o. Pio Grivellari rozpoczął starania u arcybiskupa Buenos Aires Antonio Mensa i u nuncjusza apostolskiego arcybiskupa T. Zanina z prośbą o pozwolenia na budowę klasztoru i kaplicy w Buenos Aires dla potrzeb duszpasterskich polskich emigrantów.

Nuncjusz odpowiedział negatywnie: „Nie ma potrzeby budowania kościoła polskiego w Buenos Aires. Ojcowie, którzy chcą pracować wśród emigrantów polskich mogą zamieszkać w klasztorze oo. Franciszkanów”.

Wobec takiej sytuacji wszelkie dalsze starania okazały się zbyteczne. Zwrócono się z prośbą do arcybiskupa w La Plata. Tomasza Solari, który wyraził ustną zgodę na budowę klasztoru w Martin Coronado.

Zakupiono działkę 3 197 m². Był to teren zarośnięty wysokimi ostami. W okolicy nie było żadnych zabudowań. O 100 metrów przebiegała droga z San Isidro do La Plata i znajdowała się stacja kolejowa w Pablo Podesta. Zakupioną działkę zapisano na polską prowincję zakonną Niepokalanego Poczęcia w Krakowie.

Definitorium prowincji franciszkańskiej w Buenos Aires dnia 20 marca 1954 r. wyraziło zgodę na budowę klasztoru franciszkańskiego w Martin Coronado.

Mając pismo Delegata Zakonu o. Pio Crivellari, O.A.Smoleń i o. Justynian Maciaszek zamieszkali w domu jaki znajdował się na działce sąsiedniej. Odprawiali Msze św. w sąsiednich parafiach: Villa Lynch, w Hurlingham i w Caseros w kaplicy sióstr zakonnych..

W listopadzie 1954 r. prezydent Jan D.Perón rozpoczął kampanię przeciw Kościołowi Katolickiemu. Dzienniki(za wyjątkiem „La Nación” i „El Pueblo”) publikowały wiadomości o atakach na duchowieństwo. W czerwcu 1955 r. po procesji Bożego Ciała w Buenos Aires zaczęto palić kościoły: katedrę metropolitalną, kościół św. Franciszka i św. Ignacego. Aresztowano księży. Dnia 18 czerwca 1955 r. rozpoczęła się rewolucja, ale Perona nie zdołano obalić. Ojcowie A.Smoleń i J.Maciaszek nie otrzymali pozwolenia na zamieszkanie poza klasztorem. W takiej sytuacji o. A. Smoleń wrócił do Stanów Zjednoczonych. We wrześniu tego samego roku wybuchła na nowo rewolucja, która doprowadziła do obalenia prezydenta Perona.

W krótkim czasie stosunki kościele unormowały się. Wakujące stolice biskupie otrzymały nowych ordynariuszy. Arcybiskup w La Plata Józef Antoni Piazza napisał list do Delegata Generalnego Zakonu o. Pio Crivellari z zapytaniem, czy jest nadal zainteresowany budową kaplicy i klasztoru w Martin Coronado. Po pozytywnej odpowiedzi Arcybiskup wydał dekret zezwalający na budowę kaplicy i klasztoru w Martin Coronado. O. Maciaszek rozpoczął zbiórkę w Argentynie, a o. Smoleń w Stanach Zjednoczonych na budowę obiektów sakralnych.

Plany kaplicy i klasztoru opracował architekt Samuel Świeykowski. Poświęcenie terenu odbyło się dnia 4 maja 1957 r. i natychmiast przystąpiono do budowy.

Prace postępowały szybko. W niedzielę dnia 7 czerwca 1958 r. odbyło się poświęcenie nowej kaplicy i klasztoru przez Biskupa Michała Raspantiego z Moron. W poświęceniu kaplicy uczestniczył rektor Polskiej Misji Katolickiej ks. Aleksander Michalik, Delegat Generalny Zakonu o. Pio Crivellari, ks. Alfons Górny, księża sąsiednich parafii, Minister Rządu Polskiego na Wygnaniu Zbigniew Żółtowski, delegaci polskich organizacji i bardzo dużo Rodaków.

W homilii Biskup powiedział, że Polacy powinni przychodzić do tej Kaplicy, aby uczcić Matkę Najśw. Królowę Polski i przedstawić Jej swoje prośby, jak to czynili wasi ojcowie i przyprowadzać tutaj swoje dzieci, aby uczyć ich nabożeństwa do Matki Najświętszej.

Po Mszy św. odbył się skromny posiłek, podczas którego słyszało się słowa uznania w atmosferze serdeczności razem z Biskupem. Była to pierwsza kaplica polska w Argentynie po drugiej wojnie światowej.

Kiedy Ośrodek Polski w Martin Coronado zaczął rozwijać swoją działalność zmarł 19 sierpnia 1959 r. o. Justynian Maciaszek.

W kilka dni później przyjechał do Argentyny o. Andrzej Smoleń. Kiedy zdrowie o. Maciaszka pogorszyło się o. A. Smoleń postanowił wrócić do Argentyny, aby pomóc w pracy o. Justynianowi. W Montevideo dowiedział się o śmierci o. Maciaszka.

W Martin Coronado o. A. Smoleń rozpoczął budowę Polskiej Szkoły Sobotniej im. Tysiąclecia Chrztu Polski. Inauguracja budynku szkolnego nastąpiła w 1962 r. Życie społeczne, kulturalne i religijne rozwijało się poprzez istniejące organizacje: „Polskie Towarzystwo Katolickie” (obecnie już nie istnieje), „Polska Szkoła Sobotnia”, harcerze i harcerski oraz gromada zuchowa, „Koło Przyjaciół Harcerzy”.

Staraniem państwa Zdzisława i Stefanii Skarbek Tłuchowskich zakupiono w 1976 r. teren obok klasztoru w Martin Coronado pod budowę Domu Spokojnej Starości. W następnym roku przystąpiono do budowy. Z pomocą pośpieszyło społeczeństwo polskie w Argentynie. W 1981 r. zakończono prace przy budowie Domu Starości. Sprowadzono z Polski Siostry Albertynki do prowadzenia Domu Spokojnej Starości. Inauguracja nastąpiła 29 sierpnia 1982 r. W latach 1989-1992 prowadzono prace przy powiększeniu kuchni, budowie garażu, pralni oraz drugiego pawilonu i kaplicy. Okazało się bowiem, że pierwszy pawilon zappełnił się szybko i trzeba było dobudować drugi pawilon, bo zgłoszeń było wiele. W drugim pawilonie jednopiętrowym zbudowano pięć pokoi dwuosobowych osiem pokoi indywidualnych, sześć pokoi dla Sióstr Albertynek i kaplicę.

Ojcowie Franciszkanie w Martin Coronado prowadzą inne ośrodki duszpasterskie: w San Jose, gdzie zbudowali polski kościół św. Maksymiliana Kolbego, w Llavallol (kościół oo. Kapucynów) Związek Polski oraz Polski Ośrodek Młodzieżowy w Burzaco. Te trzy ośrodki znajdują się w południowej stronie prowincji Buenos Aires.

Dzisiaj Polski Ośrodek Katolicki OO. Franciszkanów (Bernardynów) w Martin Coronado jest jedynym ośrodkiem najlepiej prosperującym w Argentynie. Siostry Albertynki opiekują się Polakami w podeszłym wieku. Każdego roku obchodzi się święta i rocznice państwowe i kościelne. Każdej soboty dzieci uczą się przedmiotów ojczystych, a harcerze, harcerki i zuchy prowadzą swoje zbiórki. Ojcowie Franciszkanie każdego roku odwiedzają polskie rodziny przed Bożym Narodzeniem, poświęcają domy i zostawiają opłatki na Boże Narodzenie.

W styczniu i w lutym nasi ojcowie wyjeżdżali na obozy młodzieżowe harcerzy i Polskiej Macierzy Szkolnej(organizacja, która zajmuje się nauczaniem dzieci polskich przedmiotów ojczystych).